

6 Ongewenstverklaring

6.1 Inleiding

Een vreemdeling kan door de Minister van Justitie ongewenst worden verklaard (art. 21 Vw).

Het betreft hier een speciale maatregel van toezicht die ten doel heeft bepaalde vreemdelingen, aan wie het niet is toegestaan krachtens enige titel tot verblijf in Nederland te verblijven, uit ons land te weren, door hun verblijf en illegale terugkeer in Nederland strafbaar te stellen.

Tegen een beschikking tot ongewenstverklaring kan een bezwaarschrift worden ingediend (zie A8). Indien de vreemdeling gedurende vijf aaneengesloten jaren voorafgaande aan het tijdstip waarop tot de **ongewenstverklaring** is overgegaan toelating heeft genoten (op grond van art. 9, 9a of 10 Vw) en in Nederland zijn hoofdverblijf heeft gehad, is de Minister verplicht het advies van de ACV omtrent dit bezwaarschrift in te winnen.

Met de toelating wordt hier verblijf op basis van artt. 9, 9a of 10 Vw bedoeld.

Een vreemdeling die in Nederland verblijft, terwijl hij weet of ernstige redenen heeft om te vermoeden dat hij tot ongewenste vreemdeling is verklaard, maakt zich schuldig aan een misdrijf (art. 197 Wetboek van Strafrecht).

De ongewenstverklaring betekent tevens dat artt. 8 tot en met 10 Vw niet van toepassing zijn op ongewenst verklaarde personen. Dit heeft tot gevolg dat deze vreemdelingen – zolang de ongewenstverklaring van kracht blijft – niet gedurende de 'vrije termijn' in Nederland mogen verblijven en geen andere titel tot verblijf kunnen verkrijgen.

In dringende gevallen kan de Minister van Justitie tijdelijk ontheffing verlenen van een ongewenstverklaring, bijvoorbeeld indien daartoe klemmende redenen van humanitaire aard aanwezig zijn of teneinde de vreemdeling in de gelegenheid te stellen zijn belangen in een rechtszaak te bepleiten. Daarbij worden onder meer bepaalde voorwaarden gesteld omtrent de plaats van binnenkomst, de duur en het doel van het verblijf.

Vreemdelingen die ongewenst zijn verklaard, worden gesignaleerd in het Opsporingsregister met de aanduiding: ONGEW (ongewenst verklaard art. 21 Vw).

Voor de te volgen gedragslijn indien een vreemdeling die met toepassing van art. 21 Vw ongewenst is verklaard, hier te lande wordt aangetroffen, zie 7.

6.2 Gronden voor de ongewenstverklaring

Art. 21, eerste lid, Vw noemt een vijftal gronden voor ongewenstverklaring.

Bij de toepassing van de onderstaande gronden worden de persoonlijke belangen van de vreemdeling zorgvuldig afgewogen tegen het algemene belang, dat uit een oogpunt van openbare orde met de ongewenstverklaring is gediend,

- a. indien de vreemdeling bij herhaling een bij de Vw strafbaar gesteld feit heeft begaan;
- b. indien de vreemdeling bij rechterlijk gewijsde is veroordeeld wegens een opzettelijk begaan misdrijf waartegen een gevangenisstraf van drie jaar of meer is bedreigd;
- c. indien de vreemdeling een gevaar vormt voor de openbare rust, de openbare orde

- of de nationale veiligheid en het hem niet krachtens een van de bepalingen van artt. 9, 9a en 10 Vw is toegestaan in Nederland te verblijven;
- d. ingevolge het bepaalde bij of krachtens een verdrag;
- e. in het belang van de internationale betrekkingen van Nederland.

Ad a

De vreemdeling heeft bij herhaling een bij de Vw strafbaar gesteld feit begaan. Er moet sprake zijn van een veroordeling bij rechterlijk gewijsde of een transactie **terzake** van de gepleegde overtredingen van de Vw (met name het niet voldoen aan de verplichtingen bedoeld in artt. 59, 66 en 67 Vb) om tot ongewenstverklaring over te kunnen gaan. Het kan hier bijvoorbeeld betreffen een vreemdeling die - na zijn uitzetting - telkens illegaal opnieuw naar Nederland terugkeert en hier te lande illegaal verblijft. Een vreemdeling die na zijn uitzetting wederom - in strijd met de wettelijke bepalingen - hier te lande wordt aangetroffen dient te worden gewaarschuwd dat, indien hij nogmaals op onwettige wijze Nederland binnenkomt, zijn ongewenstverklaring zal worden voorgesteld. Het verdient voorkeur van deze waarschuwing aantekening te houden in de vreemdelingenadministratie.

Ad b

Er kan tot ongewenstverklaring op deze grond worden overgegaan in geval van een veroordeling tot een straf die boven de in de glijdende schaal aangegeven beleidsnorm uitstijgt (zie A4/4.3.2.2). Het uitgangpunt van het openbare-ordebeleid is dat naarmate de banden van de vreemdeling met Nederland sterker zijn, de inbreuk op de openbare orde ernstiger dient te zijn om te kunnen leiden tot ontzegging van het voortgezet verblijf. Hiervan uitgaande kan het voortgezet verblijf alleen ontzegd worden indien er aanleiding bestaat om de vreemdeling overeenkomstig deze grond ongewenst te verklaren. Om te beoordelen of het verblijf van een vreemdeling kan worden beëindigd wordt de hoogte van de opgelegde straf gerelateerd aan de duur van het verblijf van de vreemdeling in Nederland.

Een veroordeling tot een straf die boven de in de glijdende schaal aangegeven beleidsnorm uitstijgt zal steeds leiden tot ongewenstverklaring en ontzegging van voortgezet verblijf.

Voor de beleidscriteria wordt verwezen naar A4/4.3.2.2.

Ad c

Indien een vreemdeling is veroordeeld tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden of meer, dan wel indien sprake is van meerdere onvoorwaardelijke veroordelingen wegens misdrijf en de gezamenlijke duur van de opgelegde straffen zes maanden of meer bedraagt, kan ongewenstverklaring op deze grond plaatsvinden.

Add

Een vreemdeling die in één van de Benelux of Schengen Lid-Staten ongewenst is verklaard, kan op een met redenen omkleed verzoek van een der Lid-Staten ook voor de andere Lid-Staten ongewenst worden verklaard.

Ad e

Een vreemdeling die buiten de rechtsmacht van Nederland een ernstig misdrijf heeft begaan, kan in het belang van de internationale betrekkingen van Nederland ongewenst worden verklaard.

6.3 Voorbereiding en tenuitvoerlegging

6.3.1 Indienen van een voorstel strekkende tot ongewenstverklaring

Is de korpschef van oordeel dat er termen aanwezig zijn tot ongewenstverklaring van een vreemdeling, dan zendt hij een gemotiveerd voorstel aan de Minister van Justitie, met vermelding van alle gegevens en met bijvoeging van alle bescheiden (afschriften processen-verbaal en dergelijke) die voor de beoordeling van de zaak van belang kunnen zijn.

Een afschrift van de stukken wordt tegelijkertijd toegezonden aan de bevoegde procureur-generaal, fgd. directeur van politie.

6.3.2 Uitreiking van de beschikking

Zie voor de toepasselijke algemene regels: A4/10.1.3.

Een afschrift van deze beschikking dient zoveel mogelijk in persoon aan de vreemdeling te worden uitgereikt.

Van deze uitreiking moet een rapport (proces-verbaal) worden opgemaakt.

Bij de uitreiking van het afschrift van de beschikking moet tevens de meertalige folder met betrekking tot de ongewenstverklaring ex art. 21 Vw (model D34) worden verstrekt.

Kan uitreiking van het afschrift van de beschikking aan de vreemdeling in persoon niet plaatsvinden, dan wordt deze – met de folder model D34 – per aangetekende brief gezonden aan zijn laatstbekende adres en vindt tevens publikatie van de beschikking in de Nederlandse Staatscourant plaats (art. 21, tweede lid, Vw).

6.3.3 Stellen van een aantekening in het grensoverschrijdingsdocument

Een aantekening over de ongewenstverklaring wordt in het grensoverschrijdingsdocument van de vreemdeling gesteld, indien naar het oordeel van de korpschef gegronde reden bestaat om te vermoeden dat de vreemdeling zal proberen naar Nederland terug te keren. Indien door deze aantekening de doorreis van de vreemdeling door, of diens toelating tot, een derde land zou worden bemoeilijkt, mag de ongewenstverklaring niet in het grensoverschrijdingsdocument worden aangetekend.

De hierbedoelde aantekening luidt: 'ongewenst verklaard op (datum beschikking Minister van Justitie)' (art. 45, vijfde lid, VV).

6.4 Opheffing van de ongewenstverklaring

Vreemdelingen die ongewenst zijn verklaard met toepassing van art. 21 Vw kunnen opheffing van deze maatregel vragen.

Op een daartoe strekkend verzoek wordt de ongewenstverklaring in elk geval opgeheven:

- in geval van veroordeling wegens ernstige geweldsmisdrijven of handel in verdovende middelen na een termijn van tien jaar verblijf buiten Nederland;
- in geval van veroordeling wegens andere misdrijven na een termijn van vijf jaar verblijf buiten Nederland.

De duur van de signalering in het Opsporingsregister als 'ONGEW' wordt hierop afgestemd. Deze regel lijdt uitzondering indien er sprake is van recidive tijdens de hierboven gestelde termijnen.

Voor het belang van een uitspraak van een buitenlandse rechter wordt verwezen naar A4/4.3.2.2.

Bij de kennisgeving van de beschikking strekkende tot ongewenstverklaring wordt de mogelijkheid aangegeven om opheffing van deze maatregel te vragen.

NB: ongewenstverklaring conform art. 21 Vw heeft onder meer tot rechtsgevolg dat (verder) verblijf van de vreemdeling strafbaar is op grond van art. 197 Wetboek van Strafrecht indien hij weet of ernstige reden heeft te vermoeden, dat hij tot ongewenste vreemdeling is verklaard. Daaraan doet niet af de mogelijkheid om een rechtsmiddel aan te wenden. (HR 18.11.1986, nr. 79470)

6.5 Signalering als ongewenst vreemdeling (OVR) onderscheiden van de signalering ongewenstverklaring ex. 21 Vw (ONGEW)

Een signalering als ongewenst vreemdeling (OVR), die wel dient te worden onderscheiden van een ongewenstverklaring ex art. 21 Vw, is een bijzondere aanwijzing van de Minister van Justitie, gegeven krachtens art. 3, derde lid en art. 4, derde lid, Vw. Deze aanwijzing is gericht tot de met de grensbewaking en de met het toezicht op vreemdelingen belaste ambtenaren.

De Minister geeft daarbij te kennen dat een bepaalde vreemdeling als gevaarlijk voor de openbare orde, de openbare rust of de nationale veiligheid dient te worden aange merkt en dat hem mitsdien in de regel de toegang tot Nederland behoort te worden geweigerd c.q. dat hij bij aantreffen binnenslands behoort te worden uitgezet.

De signalering 'OVR' geschiedt voor een bepaalde tijdsduur (zie 7.2.2).

Wanneer een als ongewenste vreemdeling gesignaleerde in Nederland blijkt te zijn teruggekeerd, is dit verblijf op zich – en anders dan bij de ongewenstverklaring – niet strafbaar.

Voor de te volgen gedragslijn, indien een als ongewenste vreemdeling gesignaleerde wordt aangetroffen, zie 7 en A6/9.12.